

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 53664-07-26

לפני: כבוד הנשיא יצחק עמית
כבוד השופטת דפנה ברק-ארז
כבוד השופט אלכס שטיין

העותרת: ח"כ שרון מרים השכל

נגד

המשיבות: 1. סיעת הימין הממלכתי (תקווה חדשה)
2. סיעת הליכוד
3. הכנסת

המבקשים להצטרף כ"ידיד בית המשפט": 1. אלעד הרוש
2. חץ-דוד בן יוסף בן עם ישראל

עתירה למתן צו על-תנאי ובקשה למתן צו ביניים

בשם העותרת: בעצמה

בשם המשיבה 1: עו"ד עופר חנוך; עו"ד מיכאל גינסבורג; עו"ד נופר שטיין יור

בשם המשיבה 2: עו"ד רועי שכטר; עו"ד אופק ברוק

בשם המשיבה 3: עו"ד יצחק ברט

בשם המבקש להצטרף 1: בעצמו

בשם המבקש להצטרף 2: בעצמו

פסק-דין

הנשיא יצחק עמית:

עניינה של העתירה שלפניי בבקשת חברת הכנסת שרון מרים השכל (להלן: העותרת), כי בית המשפט יקבע כי המשיבה 1 – סיעת "הימין הממלכתי (תקווה חדשה)" (להלן: הימין הממלכתי או תקווה חדשה) והמשיבה 2 – "סיעת הליכוד" (להלן: הליכוד; וביחד: הסייעות) אינן רשאיות "ליישם הלכה למעשה את הסכם המיזוג ביניהן" מבלי להשלים את ההליך הפורמלי הקבוע בסעיף 59(3) לחוק הכנסת, התשנ"ד-1994 (להלן: חוק הכנסת) או כי הימנעותן זו "אינה עולה בקנה אחד עם הוראות סעיף 59 לחוק

הכנסת". לחלופין, מבקשת העותרת כי בית המשפט יורה למשיבות להגיש את "הסכם המיזוג" לאישור ועדת הכנסת.

1. עודנו באים לבחינת טענות העותרת, נעמוד על מספר מושגי יסוד אשר קרוב לוודאי מוכרים היטב לכל אזרח, אך לעיתים מוטב לחזור על הידוע מאליו, ולו למען הבהירות והדיוק:

מפלגה – תנועה פוליטית שפעילותה מוסדרת ומוגדרת בחוק המפלגות, התשנ"ב-1992 (להלן: חוק המפלגות) והיא חייבת ברישום אצל רשם המפלגות.

רשימת מועמדים לכנסת – מוגשת על ידי מפלגה הרשומה לפי חוק המפלגות (סעיף 5 א לחוק יסוד: הכנסת), והיא יכולה להיות של מפלגה אחת או לכלול מספר מפלגות (ראו: סעיף 57 לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969 (להלן: חוק הבחירות לכנסת); החלטת יו"ר ועדת הבחירות לכנסת, המשנה לנשיא השופט נ' סולברג, בה"ש 19/26 בכור נ' רשימות מועמדים המוגדרות מראש 'בלוק טכני' (22.6.2026)). מי שנכלל ברשימה הוא בגדר "מועמד" לכנסת.

סיעה – במובנה הבסיסי, היא רשימה שנבחרה לכנסת (סעיף 8 א) לתקנון הכנסת (17.10.2021); סעיף 25 א) לחוק הבחירות לכנסת); או הרכב של חברי כנסת מכהנים שנוצר בעקבות מיזוג או פרישה מסיעות קיימות. יצוין, כי לא קיימת הגדרה בעלת תחולה כללית למונח "סיעה" ולביטוי משמעויות שונות בהקשרים שונים, למשל בחוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973 (להלן: חוק מימון מפלגות) (ראו: בג"ץ 10451/08 סיעת קדימה בכנסת נ' יושבת ראש הכנסת, פסקה 49 (23.2.2011)).

מיזוג, פרישה והתפלגות – במהלך כהונת הכנסת, סיעות שונות יכולות לבחור להתלכד לסיעה אחת, בתנאים הקבועים בחוק, אזי אנו מדברים על מיזוג. כמו כן, במהלך כהונת הכנסת יכולים חברים בסיעה לעזוב את הסיעה. כאשר מספר חברים מתאגדים ועוזבים את הסיעה, או כאשר חבר כנסת מחליט לעזוב בעת מיזוג, והכל בתנאים הקבועים בחוק, אזי מדברים אנו על התפלגות.

יש להבחין בין פרישה מסיעה לבין התפלגות מסיעה. ככלל, המחוקק רואה בחומרה פרישה מסיעה, בעוד התפלגות נתפסת כמהלך לגיטימי והיא פרקטיקה מוכרת המעוגנת בסעיף 59 לחוק הכנסת (על פרישה מסיעה שלא בדרך התפלגות ראו הוראת

סעיף 6א לחוק יסוד: הכנסת וסעיף 61 לחוק הכנסת, וכן ראו החלטתי כיו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת בפ"מ 1/25 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' עידית טילמן (28.9.2022) (להלן: עניין טילמן)).

בנקודה זו נשים נגד עיננו את הוראת סעיף 59 לחוק הכנסת:

רואים התפלגות של סיעה לענין סעיף 6א לחוק-יסוד: הכנסת, אם נתקיים אחד מהתנאים האלה:
 (1) ההתפלגות היא של קבוצה של שני חברי הכנסת לפחות, שהם שליש ממספר חברי הסיעה לפחות;
 (2) ההתפלגות היא של סיעה שהיא צירוף של מפלגות, וההתפלגות היא על פי ההשתייכות לאותן מפלגות, והיא הגישה ליושב ראש ועדת הבחירות המרכזית בעת הגשת רשימת המועמדים שלה, נוסח של הסכם בדבר צירוף של מפלגות כאמור;
 (3) ההתפלגות נעשית בעת שהסיעה מתמזגת עם סיעה אחרת, ובלבד שחברי כל סיעה המתנגדים למיזוג עושים כן כסיעה אחת, אך רשאי כל חבר כנסת המתנגד למיזוג להצטרף לסיעה אחרת.

סעיף 59 לחוק הכנסת מבחין אפוא בין שלושה מצבים: התפלגות של לפחות שני חברי כנסת שהם לפחות שליש מהסיעה; התפלגות של סיעה שהייתה מלכתחילה צירוף של מפלגות על בסיס ההשתייכות המקורית; התפלגות של חבר כנסת שמתנגד למיזוג סיעתו. הנה כי כן, רואים את חבר הכנסת המתפלג על פי ס"ק (3), כחבר כנסת "רגיל", הוא יכול להיות מוכר כסיעת יחיד, לקבל יחידת מימון, ליהנות ממימון הוצאות שוטפות ולהתמודד בבחירות לכנסת הבאה בכל מפלגה, וזאת בניגוד לעיצומים ולמגבלות שחלים על חבר כנסת שפורש (וראו הסקירה בעניין טילמן). הוראה נוספת הרלוונטית לענייננו היא הוראת סעיף 13 (ב) לחוק מימון מפלגות ולפיה חבר כנסת שפרש מסיעתו שלא בדרך האמורה בסעיף 59(3) לחוק הכנסת לא יהיה זכאי למימון מפלגות: "בכל מקרה אחר לא יהיו חברי הכנסת שפרשו מסיעה זכאים למימון הוצאות שוטפות, ומימון ההוצאות של הסיעה שממנה פרשו לא ישתנה."

וכעת, נשים פעמנו לעתירה שלפנינו.

2. ברקע העתירה, הסכם שנחתם בין הסיעות ביום 12.3.2025, שכותרתו "הסכם למיזוג סיעות" (להלן: הסכם המיזוג). ההסכם כולל בראשיתו הצהרה לפיה הצדדים מעוניינים כי "סיעת הימין הממלכתי תתמזג עם סיעת הליכוד", וכן הוראות בדבר אישורו של ההסכם במוסדות הרלוונטיים של כל אחת מהסיעות, אשר בהתקיימן יביאו הסיעות

את ההסכם לאישור ועדת הכנסת ויביעו תמיכה בוועדה במיזוג הסיעות. אישור ועדת הכנסת למיזוג הסיעות הוגדר בהסכם כ"מועד המיזוג בפועל", בו הסיעות יתמזגו ויראו בהן כסיעה אחת לכל דבר ולעניין.

כמו כן, כולל ההסכם שורה של הסכמות לאופן שיתוף הפעולה בין הסיעות. בין היתר, הוסכם כי לאחר מיזוג הסיעות תישא הליכוד בפירעון התחייבויותיה הכספיות של הימין הממלכתי שנוצרו לפני חתימת ההסכם. בנוסף, הוסכם כי בשיבת מזכירות הליכוד בה יאושר ההסכם תתקבל החלטה אשר תאפשר לחברי הכנסת ול-2400 מתפקדים מטעם הימין הממלכתי להיבחר מטעם תנועת הליכוד לכנסת; עוד הוסכם על מינוי חברים מטעם הימין הממלכתי למרכז הליכוד; וכן הוסכם, תחת תנאים מסוימים, על שריון מועמד ברשימת הליכוד לבחירות לכנסת ה-26 שייבחר על-ידי יושב ראש סיעת הימין הממלכתי; וכן על התמודדות בבחירות לכנסת ה-26 ברשימת מועמדים אחת.

3. לטענת העותרת, הסיעות מיישמות את הסכם המיזוג הלכה למעשה, למעט השלמת ההליך של הגשת בקשה למיזוג הסיעות לאישור ועדת הכנסת, באופן המונע ממנה, כחברת כנסת המתנגדת למיזוג, להתפלג מהסיעה בה היא חברה בהתאם לסעיף 59(3) לחוק הכנסת. כך, לטענת העותרת, הסיעות מציגות עצמן כלפי חוץ כמי שהתמזגו, ביצעו פעולות לשילוב ולהסדרת "מעמדם הפוליטי" של חברי הימין הממלכתי במסגרת פעילות הליכוד, ומבצעות היערכות משותפת לקראת הבחירות לכנסת ה-26. כמו כן, טוענת העותרת בתצהיר שצירפה לעתירה, כי בשיבת סיעת הימין הממלכתי במהלך חודש מרץ 2025, שעסקה באישור מיזוג הסיעות, הובהר כי היא תקבל את יחידת המימון שלה ויתאפשר לה להתפצל מהסיעה טרם "היום הקובע" ולאחר ההתפצלות יושלם מיזוג הסיעות.

בנוסף, טוענת העותרת כי "התנהלותה של סיעת 'הימין הממלכתי' כבר לא הייתה עצמאית בקבלת ההחלטות כך גם באשר למשל בהצבעות למינוי תפקיד מבקר המדינה". בהקשר זה צירפה העותרת תצהיר נוסף לעתירתה, שבו נטען כי במועד הבחירות למבקר המדינה, לימין הממלכתי לא הייתה עמדה עצמאית בנושא, ובפועל, ההחלטה שהתקבלה על ידי הליכוד נכפתה על חברי הסיעה, כאשר "במסגרת סבב ההצבעה החוזר, נדרשו חברי סיעת תקווה חדשה לתעד את הצבעתם באמצעות צילום וידאו של עצמם ולהציג את התייעוד לראש הממשלה, חבר סיעת הליכוד, כראיה לאופן הצבעתם".

4. ביום 14.7.2026 פנתה העותרת ליושב ראש ועדת הכנסת בבקשה לכנס את הוועדה באופן מיידי לצורך דיון בבקשתה להתפלג מהימין הממלכתי ולהכיר בעותרת כסיעת יחיד לפי סעיף 59(3) לחוק הכנסת, בטענה כי המיזוג בין הסיעות הוסכם ומיושם בפועל. ביום 16.7.2026 השיב יושב ראש הוועדה לעותרת, בהסתמך על מענה מטעם היועצת המשפטית לכנסת – לפיו, נדרשת בקשת מיזוג מטעם הסיעות על מנת לדון בבקשתה של העותרת – כי התנאים להתקיימותה של "התפלגות" לפי הוראות סעיף 59 לחוק הכנסת אינם מתקיימים בעניינה, וכי ככל שתוגש בקשת מיזוג רשמית בין הסיעות, בקשתה תידון במסגרת הדיון באישור המיזוג בוועדת הכנסת.

5. באותו יום, 16.7.2026, הגישה העותרת עתירה לבית משפט זה – שלושה ימים טרם הגשת העתירה דנן – בג"ץ 47365-07-26 השכל נ' יו"ר ועדת הכנסת (16.7.2026) (להלן: העתירה הראשונה) אשר הובאה בפניי ובפני השופטים ד' ברק-ארז ו-ע' גרוסקופף ואשר הופנתה כלפי עבודת ועדת הכנסת. בגדרה של העתירה הראשונה ביקשה העותרת כי בית המשפט יורה על כינוס ועדת הכנסת על מנת שזו תידון בבקשת העותרת להתפלג מהימין הממלכתי ולהכיר בה כסיעת יחיד, בהתאם להוראות סעיף 59(3) לחוק הכנסת. זאת, על רקע טענת העותרת כי אינה מעוניינת לקחת חלק במיזוג שהתרחש בפועל בין הסיעות. בתגובה מקדמית שהגישה הכנסת בהליך דשם הבהירה כי התנאים להפעלת סעיף 59 לחוק הכנסת אינם מתקיימים בעניינה של העותרת מאחר שעד כה לא הוגשה בקשה של הסיעות להתמזג. בו ביום, הורינו על דחייתה של העתירה, משטענותיה של העותרת כלפי ועדת הכנסת מוצו, ומשטענותיה שהוצגו במענה לשאלות בית המשפט הופנו בעיקר כלפי התנהלות הסיעות ביחס לאישור המיזוג, אשר לא צורפו כצד להליך.

6. ביום 19.7.2026 הגישה העותרת את עתירתה דנן. באותו יום, הוריתי למשיבות להגיש תגובה מקדמית מטעמן ובמסגרתה להבהיר האם בכוונתן להגיש בקשה למיזוג הסיעות בהתאם להסכם המיזוג. כמו כן, הוריתי על צירופה של הכנסת כמשיבה לעתירה והוריתי לכנסת להגיש גם כן תגובה מקדמית מטעמה ולהתייחס במסגרתה, בין השאר, ליחס בין הסכם המיזוג לבין חוק מימון מפלגות.

7. בתגובותיהן המקדמיות הבהירו הסיעות, כי ביום 14.7.2026 הוסכם ביניהן, כי חלף האמור בסעיף 3 להסכם, לפיו מיזוג בין הסיעות יובא לאישור הכנסת, מימוש ההסכם ייעשה בדרך של ריצה משותפת בבחירות לכנסת ה-26 כרשימת מועמדים משותפת מטעם שתי המפלגות והסיעות, בהתאם לסעיף 57 לחוק הבחירות לכנסת ולפי חוק מימון מפלגות. הסכמה זו באה לידי ביטוי במכתב מאותו היום (שצורף כנספח 9

לתגובת הימין הממלכתי) החתום על ידי יושבי ראש הסיעות, שכותרתו "מימוש ההסכם בין המפלגות", ולפיו בצד הסכמה זו, כל הוראות הסכם המיזוג וזכויות הצדדים לפי ההסכם ימשיכו לעמוד בעינן בשינויים המחויבים. עוד הובהר במכתב, כי הסעיף הנוגע לשריון מועמד ימשיך לחול אף הוא, כאשר המועמד המשוורי יחשב כמועמד מטעם מפלגת הליכוד.

8. אשר לטענות העותרת – הסיעות טוענות כי דין העתירה להידחות על הסף מחמת שיהוי מובהק בהגשתה, משבקשת העותרת לדון בוועדת הכנסת בבקשתה להתפלג הוגשה ימים אחדים לפני "המועד הקובע" כהגדרתו בחוק מימון מפלגות. בהקשר זה אף נטען בתגובת הימין הממלכתי כי העותרת פרסמה ופתחה חשבון ברשתות החברתיות למפלגתה החדשה "ישראל תחילה" כבר בחודש מאי 2026; וכי יושב ראש הסיעה הבהיר לעותרת כבר ביום 9.6.2026 כי "כלל לא בטוח שהסיעות יפעלו למיזוג" וכי אין לה זכות לקבל "יחידת מימון". כמו כן, טוענות הסיעות כי דין העתירה להידחות על הסף מחמת היעדר עילה להתערבות בעניינים פנים-פרלמנטריים הנוגעים לפעילותן של הסיעות בכנסת.

לגופם של דברים, טוענת הימין הממלכתי כי טענות העותרת לגבי ישיבת הסיעה מחודש מרץ 2025 אינן מדויקות בלשון המעטה, כפי שעולה מפרוטוקול ישיבת ההנהלה מיום 14.3.2025 (צורף כנספח 6 לתגובת הימין הממלכתי). עוד טענה הימין הממלכתי כי המיזוג לא הושלם, והסיעה המשיכה לפעול לאורך כל התקופה כסיעה עצמאית ונפרדת לכל דבר ועניין. בהקשר זה ציינה הסיעה, בין היתר, כי יושב ראש הסיעה ממשיך להשתתף בפורום ראשי מפלגות הקואליציה, בכובעו כראש סיעה נפרדת, ככל יתר ראשי הסיעות בקואליציה; וכי הימין הממלכתי מיוצגת בנפרד בהתאם לכוחה בכנסת בכל הפורומים הסטטוטוריים הרלבנטיים, לרבות בפני ועדת הבחירות המרכזית (וראו סעיף 16(א) לחוק הבחירות לכנסת הקובע כי "חברי הוועדה המרכזית יהיו נציגי הסיעות של הכנסת"). כמו כן, ציינה הסיעה כי לא התקיימה ולו ישיבת סיעה משותפת אחת של הסיעות, וכי מוסדות הכנסת עצמן המשיכו להתייחס אליה כסיעה עצמאית ונפרדת במישור התפעולי-ארגוני, מבחינת הקצאת לשכות, תקציבים, כוח אדם, וייצוג בוועדות הכנסת (הרכב הסיעות קובע את מספר החברים בוועדות הכנסת - סעיפים 2(ב) ו-3(ג) לחוק הכנסת; בג"ץ 5258/21 ביטון נ' כנסת ישראל (25.10.2021)). כן הדגישה הימין הממלכתי כי הנהלת המפלגה מתכנסת ומקבלת מעת לעת החלטות שאינן קשורות או תלויות במפלגת הליכוד, וכי המפלגה תמשיך להתקיים בנפרד ותתמודד בבחירות הקרובות לכנסת כישות מפלגתית עצמאית, גם אם במסגרת רשימה משותפת עם מפלגת

הליכוד. בתוך כך, ציינה הימין הממלכתי כי אחד השיקולים שעמד ביסוד קביעת מנגנון המיזוג באותה העת היה רצונה של הסיעה להבטיח את כיסוי חובותיה לכנסת, אשר כוסו מאז.

סיעת הליכוד טוענת אף היא כי הסכם המיזוג לא הושלם, משלא כוננה מסגרת סיעתית חדשה, כאשר כל שינוי במבנה הסיעתי של הכנסת משתכלל אך ורק לאחר אישורה של ועדת הכנסת בעקבות הודעה משותפת של הסיעות המתמזגות. אשר לטענות העותרת בעניין הליך הבחירות למבקר המדינה, טוענות הסיעות, בעיקרם של דברים, כי הן אינן מבוססות ואינן רלוונטיות לעתירה דנן.

9. בנסיבות אלו, טוענות הסיעות בתגובותיהן כי העותרת אינה יכולה לכפות מיזוג בין הסיעות לצורך קבלת "יחידה מימונית", וכי אין לה זכות מוקנית להתקיים כ"סיעת יחיד" או לקבל מימון נפרד. לשלמות התמונה יצוין, כי בתגובתה המקדמית של הימין הממלכתי נמסר כי אין בכוונתה לבקש להכריז על העותרת כ"חברת כנסת שפרשה מסיעתה" בהתאם לקבוע בסעיף 6א(א) לחוק יסוד: הכנסת ובסעיף 61 לחוק הכנסת (להרחבה ביחס להוראות חוק אלה ראו עניין טילמן).

10. הכנסת מציינת בתגובתה כי אילו הייתה העותרת מוכרת כסיעת יחיד עם התמזגות הסיעות, הייתה העותרת זכאית למימון הוצאות שוטפות במהלך שארית כהונת הכנסת ה-25, וזאת מכוח סעיף 13(א) לחוק מימון מפלגות הקובע כי "התפלגה סיעה בכנסת על פי האמור בסעיפים 59 ו-60 לחוק הכנסת, יחושב מימון ההוצאות השוטפות של החלקים שהתפלגו בהתאם למספר החברים החדש, החל בחודש שלאחר שועדת הכנסת אישרה את השינוי". כמו כן, מאחר והעותרת נמנתה עם הימין הממלכתי ב"יום הקובע" כהגדרתו בחוק מימון מפלגות – היום ה-101 לפני יום הבחירות לכנסת (ככל שהבחירות מתקיימות לפי סעיף 9 לחוק יסוד: הכנסת) – 18.7.2026 שחל ביום שבת (ואף ביום 19.7.2026), אזי לצורך חישוב המקדמה להוצאות הבחירות של סיעות שהגישו רשימת מועמדים בהתאם לסעיף 4א(1) לחוק מימון מפלגות, העותרת תימנה עם הימין הממלכתי (ככל שזו תגיש רשימת מועמדים לכנסת ה-26) ולא תוכל להימנות עם מפלגה אחרת המיוצגת על ידי סיעה בכנסת ה-25. עוד ציינה הכנסת, כי לעניין חלוקת מימון הוצאות הבחירות לאחר פרסום תוצאות הבחירות, בהתאם לסעיף 3 לחוק מימון מפלגות, אין משמעות לשאלה אם העותרת התפלגה או אם הסיעות התמזגו במהלך כהונתה של הכנסת ה-25.

11. לשלמות התמונה יצוין, כי הוגשו שתי בקשות הצטרפות להליך כ"דיד בית משפט", מטעם מר אלעד הרוש, ומטעם מר חץ-דוד בן יוסף בן עם ישראל. עיינתי בבקשותיהם, אשר אינן מגלות טעם מיוחד לצירופם במעמד של "דיד בית המשפט", ואני סבור כי יש להסתפק בעמדותיהם הכתובות.

12. לאחר שעיינתי בעתירה ובתגובות הצדדים, הגעתי למסקנה כי דין העתירה להידחות על הסף מחמת שיהוי שחל בהגשתה, ולהידחות גם לגופם של דברים.

ראשית, דין העתירה להידחות מחמת השיהוי המובהק שנפל בהגשתה. כלל נקוט הוא במשפטנו, כי בהליכים הנוגעים לבחירות, נדרשת הקפדה מיוחדת לעניין המועדים, כאשר גם עיכוב קצר בפנייה לבית המשפט עשוי להיחשב לשיהוי (ראו למשל: בג"ץ 55263-12-25 יחיעם, נ' שר המשפטים ומ"מ השר לשירותי דת, פסקה 10 (26.2.2026); בג"ץ 372/21 אני ואתה מפלגת העם הישראלית נ' נשיא המדינה, פסקה 4 (20.1.2021); בג"ץ 2162/20 ח"כ כפ"ן יו"ר ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-23, פסקה 11 (2.4.2020); בג"ץ 3195/16 זידאן נ' שר הפנים, פסקה 4 לפסק דיני (25.4.2016)). כידוע, מועד הבחירות לכנסת נגזר מהוראות חוק יסוד: הכנסת, כאשר מועד הבחירות לכנסת ה-26, היה ידוע וקבוע מראש (לכל המאוחר) ליום 27.10.2026 (ראו גם: ה"ש 1/26 שור נ' היועצת המשפטית לממשלה (20.4.2023)). משכך, ה"יום הקובע" כהגדרתו בסעיף 1 לחוק מימון מפלגות – לפיו נקבעות המקדמות המוענקות לסיעות לצורך מימון הוצאות הבחירות שלהן לפי סעיף 4(א) לחוק מימון מפלגות – הוא לכל המאוחר היום ה-101 לפני יום הבחירות, קרי – יום 18.7.2026 (או יום 19.7.2026, מאחר ויום 18.7.2026 הוא יום שבת). חרף האמור, ועל אף שהסכם המיזוג נחתם כבר בחודש מרץ 2025, העותרת המתינה עד ערב פיזור הכנסת והתפטרות מתפקידה כסגנית שר החוץ ופנתה לראשונה בנושא לוועדת הכנסת אך ביום 14.7.2026 – ימים ספורים לפני "היום הקובע" והגישה את עתירתה דנן (לאחר שהגישה את העתירה הראשונה ביום 16.7.2026) אך ביום 19.7.2026. עקב כך, לא ניתן היה לברר את העתירה לפני המועד הקובע לקבלת המקדמה למימון הוצאות הבחירות. בנסיבות אלו, מדובר בשיהוי מהותי המצדיק את דחייתה של העתירה על הסף.

ראוי לציין כי השיהוי בנסיבות העניין אינו בעל אופי פרוצדורלי בלבד. כפי שטוענת העותרת בעצמה הבסיס למיזוג מצוי בהסכם שנעשה בין הסיעות המשיבות כבר ביום 12.3.2025. עם זאת, לבד מטענתה כי הובהר לה בישיבת הימין הממלכתי בחודש מרץ 2025, כי יתאפשר לה להתפצל מהסיעה טרם "היום הקובע", העותרת לא עשתה

דבר לצורך מימוש זכותה לאחר שנחתם ההסכם, אף לא כאשר בוצעו הפעולות אשר לשיטתה מיישמות את ההסכם בפועל מבלי להביאו לאישור הכנסת, ולמעשה העלתה טענות בעניין זה לראשונה רק לאחר יותר משנה. מעבר לכך שמדובר בשיהוי, יש בכך כדי לכרסם בבסיס לטענה שהעותרת מתנגדת למיזוג. להתנגדות זו לא הוצג תיעוד מזמן אמת, כאשר ביחס לישיבת הסיעה בחודש מרץ 2025 הועלו גרסאות סותרות. כלומר, ספק אם מתקיימים בעותרת – במישור המהותי – תנאיו של סעיף 59(3) לחוק הכנסת.

13. לגופם של דברים, ולמעלה מן הצורך יוער, כי בית משפט זה נוהג בריסון בבואו לבחון הסכם פוליטי ובבואו לבקר עניינים פנים-פרלמנטריים כגון דא. בית המשפט יימנע מהתערבות שיפוטית העלולה לגרום לפגיעה בחופש הפעולה הפוליטי ובעיקרון היסוד של הפרדת הרשויות, אלא במקרים חריגים וקיצוניים בהם ההסכם הוא בלתי חוקי או שהוא סותר את תקנת הציבור (ראו, בין היתר, בג"ץ 306/05 סיעת המפד"ל בכנסת נ' ראש ממשלת ישראל, פסקאות 11-12 (21.8.2005); בג"ץ 5364/94 ולנר נ' יו"ר מפלגת העבודה הישראלית, פ"ד מט(1) 758, 782 (1995); ראו והשוו גם: בג"ץ 2592/20 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' היועץ המשפטי לממשלה, פסקה 22 (6.5.2020)). ההסכמות בין הליכוד לימין הממלכתי נושאות אופי פוליטי מובהק, וככלל "ככל שהמרכיב הפוליטי בהחלטה הוא בעל משקל רב יותר, יידרש בית המשפט לריסון גדול יותר" (ראו: דברי השופט א' גרוניס בבג"ץ 5853/07 אמונה – תנועת האישה הדתית לאומית נ' ראש הממשלה, פ"ד סב(3) 519, 445 (2007)). בנסיבות ענייננו, בשים לב לריסון השיפוטי הנדרש, בהיעדר טענה כי ההסכם אליו הגיעו הסיעות ביום 14.7.2026 הוא בלתי חוקי או סותר את תקנת הציבור, ובשים לב לאמור לעיל בדבר השיהוי שנפל בהגשת העתירה, איני סבור כי קמה עילה להתערבות בהסכם המיזוג שנערך בין הסיעות או באופן יישומו בהתאם להסכמה המאוחרת מיום 14.7.2026.

14. ניתן להבין את רצונה של העותרת לשמור לעצמה יחידת מימון ולהמשיך ליהנות ממימון הוצאות שוטפות במהלך שארית כהונת הכנסת ה-25. ברם, בשורה התחתונה, ענייננו במהלך פוליטי-פרלמנטרי פנימי בין שתי סיעות בכנסת. בקשת העותרת לכפות על הסיעות הלכה למעשה הליך של מיזוג, על פי הסכם המיזוג שנחתם בשעתו ביניהן, פירושה אכיפת הסכם פוליטי בניגוד לרצון המאוחר של שתי הסיעות לשתף פעולה בדרך לגיטימית אחרת של ריצה משותפת של שתי המפלגות. מנקודת מבט זו, דומה כי הסעדים שהתבקשו בעתירה הם מרחיקי לכת.

15. למעלה מן הצורך ניתן להוסיף כי לכאורה טמון קושי בעמדתן של הסיעות המשיבות. לשיטתן, אך לאחרונה, ביום 14.7.2026, הוסכם ביניהן כי המיזוג בין הסיעות ייעשה בדרך של ריצה משותפת בבחירות לכנסת הבאה. הסדר מסוג זה עלול לעורר קושי, משום שכאשר המיזוג בין סיעות ממומש בדרך זו נשללת מניה וביה האפשרות הפתוחה בפני חבר כנסת המתנגד למיזוג לעשות כן באופן אפקטיבי, זכות המוקנית לו לפי חוק. לכן, אפשר שהסכמה מסוג זה תחייב, בהזדמנות המתאימה, דיון נפרד. אולם, לא כך במקרה שבפנינו, שבו התנגדותה של העותרת למיזוג באה לידי ביטוי מעשי רק זמן רב לאחר שנכרת הסכם המיזוג המקורי ואף פרק זמן לא מבוטל, בהתחשב בנסיבות, לאחר שבוצעו הפעולות המשקפות לשיטתה את יישומו בפועל, מבלי שהובא לאישור הכנסת.

16. בנסיבות העניין, ובשים לב לפסק הדין שניתן בבג"ץ 12364-06-26 וסלר נ' הכנסת (2.7.2026), לא נדרשתי בגדרה של העתירה דנן לטענות שהעלתה העותרת ביחס להצבעה על בחירתו של מבקר המדינה, באשר נושא זה אינו רלוונטי לעתירה דנן.

17. מכלל האמור, דין העתירה להידחות. בנסיבות המקרה דנן, ובהינתן שההסכמה בין הסיעות התגבשה אך ביום 14.7.2026, ככל הנראה כמענה לטענותיה של העותרת, לא מצאתי לחייב העותרת בהוצאות.

ניתן היום, כ"ו אב תשפ"ו (09 אוגוסט 2026).

אלכש שטיין
שופט

דפנה ברק-ארז
שופטת

יצחק עמית
נשיא